T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/418
KARAR NO : 2024/346
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: Bağlama Kütüğü Yönetmeliği hükümleri uyarınca, bağlama siciliyle tescilli maliki olduğu teknenin vize işlemlerinin gecikmesi sebebiyle davacı hakkında idari yaptırım kararı ile verilen idari para cezasına itirazın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T.C
Davalı : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı İzmir Liman Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Marmaris Liman Başkanlığına kayıtlı ...isimli teknenin bağlama sicili ile tescilli maliki olduğunu, teknenin sicilini ve bağlama kütüğünü İzmir Liman Başkanlığına nakil için başvurduğu halde talep dilekçesine ek olarak evrak yüklemediği için talebinin reddedildiğini, bunun üzerine gerekmediği halde yıllık vize ücretini ödeyerek istenilen evrakı yüklediğini ve vize ile nakil işlemi için tekrar başvurduğunu, bu süreçte vize tarihinin geçtiğini ve *"gemi deniz ve iç su aracı vize/kayıt işlemlerinin gecikmesi"* sebebiyle Bağlama Kütüğü Yönetmeliği'nin 28.maddesi uyarınca 24/05/2024 tarih ve 2024/282 sayılı Bağlama Kütüğü İdari Yaptırım Kararı ile hakkında 5.500 TL idari para cezası uygulandığını belirterek, idari yaptırım kararının ortadan kaldırılması istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Karşıyaka 1. Sulh Ceza Hâkimliği 06/06/2024 tarih ve D. İş. 2024/3226 sayılı kararı**le, idari yaptırım kararında idare mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle itirazın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Muterizin dilekçesinde nakil ve vize işlemlerine ilişkin müracaat başvurularının reddedildiğini ve vize tarihinin geçmiş olması sebebiyle idari yaptırım uygulandığının belirtildiği, idari yaptırım uygulanmasından önce bahse konu başvuruların reddedilmesi hususu da gözetildiğinde; Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesi gereğince aynı işlem ile idari yargı alanına giren bir yaptırımın da verilmiş olması karşısında işlemin iptali talebinin idari yargı merciince karara bağlanacağına dair açık düzenleme birlikte değerlendirildiğinde, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı ve bahse konu yönetmeliğe ilişkin verilen idari yaptırımlara yönelik itirazların Danıştay ve Bölge İdare Mahkemelerince esastan incelendiği anlaşılmakla, Hakimliğimiz görevsiz olduğundan başvurunun reddine..."*

3. Davacı, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **İzmir 2. İdare Mahkemesi 30/07/2024 tarih ve E.2024/984 sayılı kararı** ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Karşıyaka 1. Sulh Ceza Hakimliği dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Davacıya Bağlama Kütüğü Yönetmeliği'nin 28. maddesi uyarınca 5.500 TL idari para cezası verildiği, aynı Yönetmelikte verilen idari para cezalarına karşı Sulh Ceza Mahkemesinde dava açılacağının açıkça düzenlendiği anlaşıldığından, davanın Sulh Ceza Mahkemelerinin görev alanına girdiği sonucuna varılmaktadır. ..."*

5. İzmir 2. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6.5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

7. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

10. Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin *"Ortak görevler ve hükümler"* başlıklı 28. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 2/7/2018-KHK-703/31 md.)

(1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı hizmet birimleri sorumluluk alanlarıyla ilgili olarak hazırladıkları ve Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe konulan Bakanlık idari düzenlemelerinde, bu düzenlemeleri ihlal edecek hizmet üretenler ile hizmetten yararlananlar için;

a) Hangi hallerde uygulanacağını açıkça belirtmek kaydıyla; uyarma, geçici faaliyet durdurma ve yetki iptali şeklinde idari müeyyideler öngörmek ve ihlal edenlere belirlenen idari müeyyideleri uygulamakla görevli ve yetkilidirler.

b) (Değişik: 27/12/2023-7491/83 md.) Hangi hallerde uygulanacağını ve miktarını açıkça belirtmek kaydıyla; Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü bir milyon Türk lirasına kadar, Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü ve Denizcilik Genel Müdürlüğü beş milyon Türk lirasına kadar idari para cezası uygulaması öngörmek ve ihlal edenlere belirlenen miktarda idari para cezası karar tutanağı düzenlemek veya düzenletmekle görevli ve yetkilidirler.

c) Hangi konularda ve ne şekilde yapılacağı ile sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, belediyelerin denetim birimlerini de denetimle yetkilendirebilir ve bunlara mensup kamu personeli eliyle denetim yaptırabilir ve ihlal veya idari para cezası karar tutanağı düzenlettirebilirler.

(2) (Ek: 27/12/2023-7491/83 md.) Sürücüsünün tabiiyetine bakılmaksızın yabancı plakalı karayolu taşıtları için birinci fıkra kapsamında uygulanacak olan idari para cezaları, tebligat şartı aranmaksızın sürücüsü bilgilendirilmek suretiyle tahsil edilir. Cezalar tahsil edilmeden, cezaya muhatap yabancı plakalı taşıtın ülkeyi terk etmesine izin verilmez. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Bakanlıkça müştereken altı ay içinde belirlenir. Uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır."

11. 655 sayılı KHK'nın *"Bağlama kütüğü"* başlıklı 43. maddesi şöyledir:

"(1) Türk Uluslararası Gemi Siciline tescilli olanlar ve Milli Gemi Siciline tescili zorunlu olanlar dışındaki ticari veya özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve içsu araçlarının malikleri veya işletenleri; söz konusu gemi, deniz ve içsu araçlarını bağlama kütüğüne kaydettirmek zorundadırlar.

(2) Bağlama kütüğüne kayda ilişkin usul ve esaslar ile yapılacak iş ve işlemlerin nasıl ve kimler tarafından yürütüleceği yönetmelikle belirlenir."

12. 25/09/2014 günlü ve 29130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği'nin *"Amaç"* başlıklı 1.maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmeliğin amacı; bağlama kütüğüne ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak mali hükümler, idari yaptırımlar, yapılacak iş ve işlemlerin nasıl ve kimler tarafından yürütüleceğine ilişkin hususları belirlemektir."

13. Aynı Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 4.maddesinin ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bağlama kütüğü: Gemi, deniz ve içsu aracının kaydedildiği, ana ve yardımcı kütüklerden oluşan elektronik kayıt sistemini ve bağlama kütüğü dosyasını,

b) Bağlama kütüğü numarası: Bağlama kütüğüne kayıt edilen her bir gemi, deniz ve içsu aracı için farklı sayı ile belirlenmiş ve ülke genelinde tek olan numarayı,

c) Bağlama kütüğü sıra sayısı: Bir bağlama kütüğüne ilk kayıt esnasında her bir gemi, deniz ve içsu aracı için yeni açılan kayda verilen ve o bağlama kütüğündeki kayıt adedini gösteren sıra sayısını,

(...)

ifade eder."

14. Aynı Yönetmeliğin *"Kayıt zorunluluğu ve yükümlülükler"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"(1) 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen gemi, deniz ve içsu araçlarının malik veya işletenleri, gemi, deniz ve içsu araçlarını bağlama kütüğüne kayıt ettirmek ve ruhsatname almak zorundadır.

(2) İlk defa kayıt edilecek veya kayıt değişikliği yapılacak gemi, deniz ve içsu araçları için, iktisap veya kayıt değişikliğini gerektiren işlem tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı olarak ilgili başkanlığa başvurulur.

(3) Mâlik veya işleten, gemi, deniz ve içsu aracının boy ölçümü işlemi yapıldıktan sonra istediği bağlama kütüğüne kaydettirebilir."

15. Aynı Yönetmeliğin *"İdari para cezası ve uygulanacak diğer hükümler"* başlıklı 28. maddesi şöyledir:

"1) (Değişik:RG-30/12/2023-32415) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca geçerli bir ruhsatnamesi olmayan gemi, deniz ve içsu araçlarının malik ve işletenlerine;

a) 2,5 metreden 10 metreye kadar olan gemi, deniz ve içsu araçları için metre başına 250 TL,

b) 10 metreden 20 metreye kadar olan gemi, deniz ve içsu araçları için metre başına 500 TL,

c) 20 metreden 30 metreye kadar olan gemi, deniz ve içsu araçları için metre başına 750 TL,

ç) 30 metreden büyük gemi, deniz ve içsu araçları için metre başına 1.000 TL,

idari para cezasına ilave olarak ruhsatnamenin ilk defa veya yeniden düzenlenmesi gereken tarihten itibaren geç kalınan her ay için bu miktara %5 eklenerek hesaplanan tutarda idari para cezası verilir. Geminin boyunun tespitinde bir metreden küçük değerler dikkate alınmaz. Geçirilen sürenin bir aydan az olması halinde aya tamamlanır. Bu fıkrada belirtilen tutarlar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.

(2) Mâlik ve işleten farklı ise ayrı ayrı, aynı kişi olduğu takdirde mâlik sıfatıyla tek bir ceza verilir. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde ruhsatname alınmaması nedeniyle kabahat fiili oluşmaz.

(3) Ruhsatnamesi olmaması nedeniyle idari para cezası verilmesi gereken durumlarda, gemi, deniz ve içsu aracının harca esas boy; İdare kayıtlarına, kayıt bulunmayanlar için yapılacak ölçüme göre tespit edilir.

(4) İdari para cezasına ilişkin idari yaptırım karar tutanakları 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 25 inci maddesi ile Maliye Bakanlığının bu konuda belirlediği esaslar dikkate alınarak düzenlenir ve 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

(5) İdari para cezaları idari yaptırım karar tutanağının tebliğinden itibaren 1 ay içerisinde ödenir."

16. Aynı Yönetmeliğin *"İdari para cezasına itiraz"* başlıklı 29. maddesi şöyledir:

"(1) İdari para cezasına, idari yaptırım karar tutanağının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde yetkili Sulh Ceza Mahkemesinde dava açılabilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, *"gemi deniz ve iç su aracı vize/kayıt işlemlerinin gecikmesi"* sebebiyle,Bağlama Kütüğü İdari Yaptırım Kararı iledavacı hakkında verilen 5.500 TL idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

21. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İzmir 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Karşıyaka 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/06/2024 tarih ve D. İş. 2024/3226 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ileKarşıyaka 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/06/2024 tarih ve D. İş. 2024/3226 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN